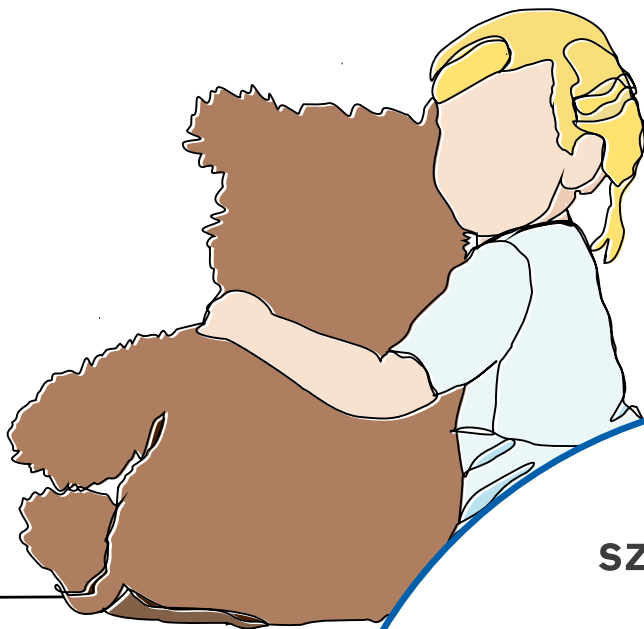

Zsoldos Erzsébet

KORAI FEJLESZTÉS A PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLATBAN

TÁJÉKOZTATÓ SZÜLŐK SZÁMÁRA

SZÉCHENYI 2020

EFOP-3.1.6-16-2017-00026

„HINNED KELL, HOGY A VILÁG TEVELED IS ÉKES”
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK
ÉS TANULÓK MINŐSÉGI ELLÁTÁSA
A SZOLNOKI TANKERÜLETI KÖZPONTBAN

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Készült az
EFOP-3.1.6-16-2017-00026 „*Hinned kell, hogy a világ Teveled is ékes*”
kiemelt figyelmet igénylő gyermekek és tanulók minőségi ellátása
a Szolnoki Tankerületi Központban
projekt keretében.

Projektvezető:
dr. Torda Ágnes

Szakmai vezető:
Szabó Győzőné

Szerző:
Zsoldos Erzsébet
okleveles, szakvizsgázott gyógypedagógus,
oligofrénpedagógia-logopédia szakos gyógypedagógiai tanár

Lektor:
Bacsa Judit
gyógypedagógus

ISBN: 978-615-81407-5-1

Kiadó: Szolnoki Tankerületi Központ
Felelős kiadó: Szutorisz-Szügyi Csongor tankerületi igazgató

Nyomdai előkészítés: Flaccus Kiadó Kft.
Nyomdai és kötetészeti munkálatok: Fotogruppe Kiadó Kft., Szolnok, 2020
Felelős vezető: Kardos Tamás, ügyvezető

Tartalom

Előszó	5
1 A pedagógiai szakszolgálati feladatok bemutatása	6
2 Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás	9
A) A korai fejlesztésről általánosságban	9
A korai fejlesztés feladatai	9
A gyermekek életkori övezete	9
Célcsoport	10
Tevékenységek	10
Kompetenciák, szakemberek	10
A fejlesztés helyszíne	10
Idő- és szervezeti keretek	11
B) A korai fejlesztésre való jogosultság megállapítása	11
A megyei szakértői bizottság feladatai a korai fejlesztés területén	11
A vizsgálati kérelem befogadása	11
Vizsgálatok ütemezése, a vizsgálatvezető és a vizsgálatot végző szakemberek kijelölése	12
Az érintettek kiértékelése	13
A vizsgálat lefolytatása	13
Vizsgálati vélemény készítése	13
Szakértői vélemény készítése	14
A járási szakértői bizottságok feladatai a korai fejlesztés területén	14
C) A korai fejlesztés tartalmi elemei	15
Szakmai munkánk alapjai	15
A fejlesztő foglalkozások típusai	15
A fejlesztő foglalkozások megszervezése	16
A fejlesztő foglalkozások megvalósulása	17
Egyéb szolgáltatások, programok	17
D) Kitekintés a korai fejlesztést követő időszakra	18
Irodalomjegyzék	19
Törvények, rendeletek	19
Mellékletek	21
Mellékletek jegyzéke	21

Előszó

Tisztelt Szülő!

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei nevében köszöntöm Önt.

Egy olyan kiadványt tart a kezében, mely információkat nyújt a pedagógiai szakszolgálatban megvalósuló, 0-6 éves gyermekek korai fejlesztéséről. Munkánk során eddig is kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy a hozzánk forduló szülők már gyermekük korai fejlesztésének megkezdése előtt kellő ismeretekkel rendelkezzenek a vizsgálatok és a terápiás ellátás rendszeréről, a fejlesztő foglalkozásokról. Most egy szülők számára készített tájékoztató kiadványban került rendszerezésre a pedagógiai szakszolgálati ellátásban, a gyermekek korai életszakaszában nyújtott szolgáltatás bemutatása.

A kiadvány célja, hogy a szülők részletesen megismerjék a korai fejlesztés tevékenységeit, betekinthessenek abba a sokszínű szakmai munkába, mely a kis kliensek fejlődése érdekében történik, valamint segítséget kapjanak, az olykor bonyolultnak tűnő, számukra még ismeretlen ügymenetben történő eligazodáshoz.

Eredményes böngészést kívánok!

Zsoldos Erzsébet
oligofrénpedagógia - logopédia szakos gyógypedagógiai tanár,
okleveles gyógypedagógus, szakvizsgázott pedagógus

1 A pedagógiai szakszolgálati feladatok bemutatása

Az elmúlt évtizedek felgyorsult társadalmi változásai felnőttek, gyermekek számára egyaránt alkalmazkodási kihívást jelentettek. Érintette ez az élet számos területét, többek között az emberi kapcsolatok rendszerét, a viselkedési normákat, a kultúrát, az egyén előtt megnyíló lehetőségeket. Mindemellett robbanásszerűen megugrott az egyes tudományágak fejlődése, az orvostudomány, a pszichológia, a neveléstudomány kutatási eredményei mára már a gyakorlat szintjén teremtettek átalakulást.

A gyors és sokrétű társadalmi változások és más környezeti tényezők következtében jelentősen nőtt azoknak a gyermekeknek a száma, akiknek az optimális fejlődéséhez speciális segítségre van szüksége. Hazánkban az Európai Unióhoz való csatlakozással az esélyegyenlőség biztosítása előtérbe került. A szemléletformáláson túl, konkrét intézkedések történtek a központi hatóságok részéről az oktatásban, az egészségügyben, a szociális ellátó rendszerben, hogy minden gyermek számára – függetlenül lakóhelyétől, életkorától - hozzáférhetővé váljanak azok a szolgáltatások, ellátási lehetőségek, melyek az optimális fejlődés szempontjából szükségesek.

A tudományos fejlődést, a szemléletmód átalakulását a gyakorlatban az ellátó rendszer szintjén változások követték. Többek között a terápiás és rehabilitációs ellátás egyik intézményrendszere, a pedagógiai szakszolgálati rendszer is jelentős átalakuláson ment keresztül az elmúlt egy évtizedben.

A jelenlegi pedagógiai szakszolgálati rendszer 2013 óta működik. Ekkor jöttek létre a megyei pedagógiai szakszolgálatok, melyek tagintézményei járási szinten végzik tevékenységeiket. A járási tagintézmények létrehozásával megvalósulhat az az elképzelés, hogy minden gyermek a lakóhelyéhez minél közelebb kaphassa meg a számára szükséges szolgáltatást.

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban: Nkt.) 18. § (1) meghatározza, hogy a szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását pedagógiai szakszolgálat segíti. A (2) bekezdés szerinti pedagógiai szakszolgálati feladatellátási területek közül a járási tagintézmények a következőket biztosítják: **gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás (továbbiakban: korai fejlesztés); szakértői bizottsági tevékenység;**

nevelési tanácsadás; logopédiai ellátás; konduktív pedagógiai ellátás; gyógytestnevelés; iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás; kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

A központi szabályozás, jogalkotás azt az European Agency által javasolt koragyermekkori intervenciók modelljét követte a változtatások során, mely alapján a következő öt legfontosabb tényezőnek kell érvényesülni egy ország ellátására nézve (Kereki J. – Szvatkó A.: 2015.p.9):

1. Elérhetőség – a gyermek és családja számára minél korábban elérhető legyen a szolgáltatás,
2. közelség – a család lakóhelyéhez minél közelebb legyen a szolgáltatás,
3. költségfedezet – ingyenes, vagy csak minimális anyagi terhet jelentsen a család számára a szolgáltatás igénybevétele,
4. a szolgáltatások sokfélesége – a három érintett terület, az egészségügy, oktatásügy, szociális szféra összhangban legyen és kerüljön előtérbe a szolgáltatások preventív jellege,
5. az interdiszciplináris team munka – a gyermekkel és a családdal foglalkozó szakemberek harmonikus együttműködése a szakmai ágazatoktól függetlenül.

A szakszolgálati ellátás keretein belül megvalósuló korai fejlesztés során törekszünk az öt tényező érvényesülésére.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

Az Intézmény neve: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

Az Intézmény címe: 5000 Szolnok, Aradi u. 20.

Főigazgató: Csibi Enikő

Honlap: www.jnszmps.hu

Feladatellátási helyek:

- JNSZMPSZ Székhelyintézmény,
- JNSZMPSZ Jászapáti Tagintézménye,
- JNSZMPSZ Jászberényi Tagintézménye,
- JNSZMPSZ Karcagi Tagintézménye,
- JNSZMPSZ Kunhegyesi Tagintézménye,
- JNSZMPSZ Kunszentmártoni Tagintézménye,
- JNSZMPSZ Mezőtúri Tagintézménye,
- JNSZMPSZ Szolnoki Tagintézménye,
- JNSzMPsz Szolnoki Tagintézménye Újszászi Telephely,

- JNSZMPSZ Tiszafüredi Tagintézménye,
- JNSZMPSZ Törökszentmiklósi Tagintézménye,
- JNSZMPSZ Törökszentmiklósi Tagintézménye Fegyverneki Telephely.

A kliensek ellátása a születéstől 18 éves korig, illetve a nappali rendszerű oktatásban való részvétel végéig történhet.

2 Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás

A korai fejlesztés a koragyermekkori intervenció egyik eleme. A „koragyermekkori intervenció” fogalom jogszabályban meg nem jelenített főfogalomként használatos, ennek része minden olyan segítő tevékenység, amely erre a korcsoportra irányul, függetlenül attól, hogy ez milyen szakterülethez tartozik. A koragyermekkori intervenció több ágazatot érint: a köznevelési, egészségügyi, szociális és társadalmi felzárkóztatásért felelős területet, a család- és ifjúságügyet, igazgatást.

A) A korai fejlesztésről általánosságban

A korai fejlesztés feladatai

A korai fejlesztés feladatai 2017 szeptembertől a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 4. § (1) bekezdésében a következőképpen kerültek meghatározásra:

- A komplex koragyermekkori prevenció, tanácsadás és fejlesztés,
- az ellátásra való jogosultság megállapításának időpontjától kezdődően a gyermek fejlődésének elősegítése,
- a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának támogatása érdekében.

A gyermekek életkori övezete

A korai fejlesztés 0-6 éves kor között vehető igénybe, ez hasonlatos más ágazatok koragyermekkori intervenciók szolgáltatásaihoz.

A harmadik életévét betöltött gyermek akkor veheti igénybe a korai fejlesztést, ha a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján nem kapcsolódhat be az óvodai nevelésbe.

Célcsoport

A korai fejlesztés feladatainak leírása egyben meghatározza az ellátás célcsoportját:

Minden olyan 0-6 éves korú gyermek, akinek:

- komplex gyógypedagógiai fejlesztésre, tanácsadásra,
- a társas, a kommunikációs és nyelvi készségek fejlesztésére,
- mozgásfejlesztésre,
- pszichológiai segítségnyújtásra van szüksége.

Speciális támogatást, segítségnyújtást igénylő csoportok lehetnek:

- fejlődési rizikóval született gyermekek,
- eltérő vagy megkésett fejlődésű gyermekek,
- krónikus beteg gyermekek,
- pszichés fejlődés szempontjából veszélyeztetett gyermekek,
- szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek stb.

Tevékenységek

- A komplex gyógypedagógiai tanácsadás,
- konduktív pedagógiai tanácsadás,
- kognitív, szociális, kommunikációs és nyelvi képességek fejlesztése,
- mozgásfejlesztés,
- pszichológiai segítségnyújtás.

Kompetenciák, szakemberek

- Gyógypedagógusok (különböző szakterületi végzettséggel)
- Konduktorok
- Logopédusok
- Pszichológusok
- Orvosok

A fejlesztés helyszíne

A korai fejlesztés a lakóhely szerinti járási pedagógiai szakszolgálati tagintézményben valósul meg.

Amennyiben a korai fejlesztés a pedagógiai szakszolgálati tagintézményben nem oldható meg, a gyermek otthona vagy egyéb külső intézmény lehet a korai fejlesztés helyszíne (a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 4. § (8) (9) alapján). Ha a gyermek bölcsődei nevelésben, gyermekotthoni

ellátásban, fogyatékosokat nevelő, ellátó intézményben intézményi ellátásban részesül, a korai fejlesztés az adott intézményben is történhet.

Idő- és szervezeti keretek

A fejlesztési feladatok végrehajtásának időkerete heti egy - öt óra. A gyermekek egyéni vagy csoportos (maximum hat fő) foglalkozásokon vesznek részt, legtöbb esetben szüleik jelenlétében. Az idő- és szervezeti kereteket a gyermek problémája, állapota, életkora határozza meg.

B) A korai fejlesztésre való jogosultság megállapítása

A korai fejlesztés megkezdésére a **szakértői bizottság tesz javaslatot**. A gyermek életkorától és a probléma jellegétől, típusától függ, hogy a **megyei** vagy a **járási szakértői bizottsághoz** kell a szülőnek fordulni.

A megyei szakértői bizottság feladatai a korai fejlesztés területén

A megyei szakértői bizottság jogosult a gyermekek vizsgálatára 0-3 éves korig. Bizonyos feltételek fennállása esetén 18 hónapos kor alatt vizsgálat nélkül, a rendelkezésre álló dokumentumok elemzése alapján készülhet szakértői vélemény. A bizottságban kizárólag vizsgálatok, felülvizsgálatok elvégzése, szakértői vélemények kiállítása történik, fejlesztő tevékenység nem valósul meg.

A szakértői vizsgálat előkészítése, menete, lezárása a következő lépésekből áll:

A vizsgálati kérelem befogadása

Szükséges nyomtatvány:

- Szakértői vélemény iránti kérelem - a 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet 1. sz. melléklete (jelen kiadvány 1. sz. melléklete) Letölthető a www.jnszmps.hu weboldaltól vagy megkérhető a tagintézményektől.

A vizsgálati kérelem befogadásának szempontjai:

A szakértői vélemény iránti kérelem befogadásának feltétele a releváns részek hiánytalan és pontos kitöltése. A kérelem négy számozott (a 3. rész alszámozással ellátott) egységből és három szülői nyilatkozatból áll. A személyi adatok (1. rész) táblázat minden sorának pontos kitöltése elengedhetetlen. A korai fejlesztést érintő életkorban „A gyermek nevelését-oktatását ellátó intézmény adatai” (2. rész) valamint „A gyermek, a tanuló eddigi intézményes fejlesztése, nevelése, oktatása” (3. rész) nem kitöltendő.

A kérelem befogadásának fontos szempontja „A gyermek, tanuló jellemzése” 4. részben a vizsgálat kérésének, a javaslat elkészítésének indokai, a vizsgálattal szembeni elvárások pontos, érthető megfogalmazása. Előfordulhat, hogy a szülő számára nem elegendő a megadott hely, ebben az esetben pótlapon folytatható a gyermek jellemzése.

Az első szülői nyilatkozatot – mely a szakértői vizsgálat előkészítéséhez, megszervezéséhez feltétlenül szükséges (a 4. rész után található) - mindkét, a szülői felügyeletet gyakorló szülőnek alá kell írnia. A közös szülői felügyeletet csak bíróság szüntetheti meg, ebben az esetben természetesen csak a szülői felügyeletet egyedül gyakorló szülő aláírása szükséges. A szülő fogalma nemcsak a gyermek „vér szerinti” szülőjét, szüleit foglalja magában, hanem az örökbefogadó szülőt és a gyermek gyámját is.

A vizsgálat előkészítését, elvégzését segítő további nyomtatvány, melynek benyújtása nem kötelező, de olyan lehetőség, mely hozzájárulhat a pontos diagnózis meghozatalához:

- Orvosi adatlap 5 éves kor alatt (jelen kiadvány 3. sz. melléklete)
A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat belső dokumentuma, letölthető a www.jnszmpsz.hu weboldáról vagy megkérhető a tagintézményektől.

Vizsgálatok ütemezése, a vizsgálatvezető és a vizsgálatot végző szakemberek kijelölése

A vizsgálatok ütemezése az adott vizsgálati időpont előtt legalább két héttel történik. Az aktuális állapot feltárására irányuló vizsgálat időpontját a kérelem beérkezését követő harminc napon belüli időpontra kell kitűzni. A több részből álló vizsgálat (orvosi, gyógypedagógiai, pszichológiai vizsgálat) elvégzésére lehetőség szerint egy délelőtti folyamán kerül sor, azonban a pontos diagnózis megalkotása céljából felmerülhet kiegészítő vizsgálat szükségessége, mely újabb időpontban valósul meg.

Az érintettek kiértékelése

A vizsgálat helyének és időpontjának meghatározása után az érintettek kiértékelése következik:

- A szülő kiértékelése a 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet 14. § (1) bekezdése alapján a vizsgálat időpontja előtt legalább tíz nappal korábban történik.
- A Járási Hivatal értesítésére csak olyan esetben kerül sor, amikor a vizsgálaton való részvételre közigazgatási hatósági eljárás keretében hozott döntés kötelezte a szülőt.

A vizsgálat lefolytatása

A szakértői vizsgálatot szakemberekből álló team végzi szakmai, értékelési követelmények alapján, melyről vizsgálati dokumentáció készül. A vizsgálatot minden esetben vizsgálatvezető koordinálja.

A vizsgálat megkezdéséhez a szülői felügyeletet gyakorló mindkét szülő együttes jelenléte szükséges. A vizsgálaton megjelent szülő a távollévő szülőt képviselheti. A szakértői vizsgálat során a szülő köteles közreműködni. A vizsgálati folyamatban végig jelen lehet anélkül, hogy zavarná a vizsgálatot.

A szakértői vizsgálat eljárásrendjét a 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete szabályozza. A vizsgálat nyomán vizsgálati dokumentáció, vizsgálati vélemény és szakértői vélemény készül.

Vizsgálati vélemény készítése

A vizsgálati dokumentáció alapján a vizsgálatvezető a szakmai teammel elemzi, összeveti, megbeszéli a tapasztalatokat és kialakítja a vizsgálat eredményét, majd vizsgálati véleményt állít ki közvetlenül a vizsgálat elvégzése után. A vizsgálati vélemény tartalmazza a vizsgálat eredményének összegzését, a különleges bánásmód keretében történő ellátásra vonatkozó javaslatokat. A vizsgálati véleményt a vizsgálatvezető szóban ismerteti és írásban is átnyújtja a szülő számára. Az ismertetés során a szülő minden esetben lehetőséget kap, hogy kérdezzen, valamint, hogy véleményét az elmondottakkal kapcsolatosan megfogalmazza. A vizsgálati véleményben foglaltak megismerését követően annak elfogadásáról vagy elutasításáról, az intézményes nevelésre vonatkozó javaslat elfogadásáról a szülő nyilatkozik, nyilatkozatát aláírásával igazolja. A szülő tájékoztatást kap arról is, hogy a vizsgálat alapján elkészített szakértői véleménynek a

kézhezvételétől számítva tizenöt nap áll rendelkezésére a szakértői vélemény felülvizsgálatának kezdeményezésére.

Szakértői vélemény készítése

A szakértői vélemény rögzíti a vizsgáló team által készített állapotleírást, a vizsgálatok eredményeit, összegzést, javasolt intézkedéseket, valamint a fejlesztésére vonatkozó javaslatokat is. Átolvasás, ellenőrzés után készül el a szakértői vélemény „szülői példánya”, mely csak a szülő számára kerül kiküldésre. A szülőnek - a szakértői vélemény kézhezvételétől számítva - tizenöt nap áll a rendelkezésére, hogy a szakértői vélemény felülvizsgálatát kezdeményezze. Amennyiben ez nem történt meg, vagy korábban egyetértési nyilatkozat benyújtására került sor, az egyetértését megadottnak kell tekinteni, így elkészíthető a hatályos szakértői vélemény. A gyermek szakértői véleményben foglaltak szerinti ellátására, a korai fejlesztés megkezdésére csak ezt követően kerülhet sor.

A szakértői véleményt kapják: szülő; járási pedagógiai szakszolgálati tagintézmény, amely ki lett jelölve a gyermek korai fejlesztésének biztosításával, Járási Hivatal (esetlegesen), irattár.

A járási szakértői bizottságok feladatai a korai fejlesztés területén

A járási pedagógiai szakszolgálati tagintézmények járási szakértői bizottságai a gyermekek vizsgálatára 0-3 éves korig nem jogosultak, azonban a 18 hónapnál fiatalabb gyermek esetében szakértői véleményt készíthetnek a gyermek külön vizsgálata nélkül. Ehhez a következő szükséges:

A gyermek rendelkezzen

- neonatológia,
- csecsemő és gyermek fül-orr-gégegyógyászat, audiológia,
- szemész,
- ortopédia és traumatológia,
- gyermek- és ifjúságpszichiátria,
- fizikális medicina és rehabilitációs orvoslás,
- orvosi rehabilitáció csecsemő- és gyermekgyógyászat szakterületen,
- gyermek-neurológia,

szakorvosok közül legalább egy által kiállított diagnosztikai véleménnyel és terápiás javaslattal. (15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 4. § (2a))

Ezekben az esetekben a rendelkezésre álló dokumentumok elemzése alapján készülhet szakértői vélemény, így vizsgálat lefolytatása nélkül, ha-

marabb kezdődhet a gyermek korai fejlesztése. A dokumentumelemzés alapján készült szakértői vélemény kiadásának menete, lépései megegyeznek a gyermek vizsgálata alapján kiállított szakértői vélemény kiadásának menetével. A törvényes képviselőnek ebben az esetben is tizenöt nap áll a rendelkezésére, hogy a szakértői vélemény felülvizsgálatát kezdeményezze, amennyiben nem ért egyet annak tartalmával.

C) A korai fejlesztés tartalmi elemei

Szakmai munkánk alapjai

- Pedagógiai szakszolgálatunk székhely- és tagintézményeiben magasan és sokoldalúan képzett klinikai és tanácsadó szakpszichológusok, pszichológusok, szakvizsgázott gyógypedagógusok és fejlesztő pedagógusok elhivatott, felelősségteljes hozzáállással várják, fogadják és ellátják a segítségért fordulókat.
- Kiemelten fontosnak tartjuk a jogszabályoknak való teljes körű megfelelést, a szakszolgálati tevékenységek alapprotokollja és a szakterületi protokoll alapján történő működést.
- A gyermekek fejlődésének aktuális igényeire kiemelt figyelmet fordítunk, az állapotváltozását folyamatosan figyelemmel kísérjük a pozitív irányú elmozdulás érdekében.
- Az ágazatközi kapcsolatrendszerünket folyamatosan fejlesztjük, a szakmaközi együttműködéseink kliensközpontúak.
- Munkánkat családközpontúság jellemzi.
- Intézményünk megyei korai fejlesztés munkaközösséget működtet a szakmai munka folyamatos fejlesztése céljából.

A fejlesztő foglalkozások típusai

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat a fejlesztő foglalkozások színes tárházát biztosítja a gyermekek számára a tagintézményekben.

Minden tagintézményben biztosított

- a komplex gyógypedagógiai fejlesztés és
- a mozgásfejlesztés.

A speciális fejlesztő foglalkozásokat attól függően vehetik igénybe a szülők, hogy milyen végzettségű szakemberek dolgoznak az adott tagintézményben:

- komplex gyógypedagógiai fejlesztő foglalkozás,
- mozgásfejlesztő foglalkozás (konduktor, szomatopedagógus, mozgásfejlesztő szakember vezetésével),
- szubakvális mozgásfejlesztés,
- evésterápiás foglalkozások,
- kutyaterápiás foglalkozások,
- logopédiai foglalkozások,
- Szenzoros Integrációs Terápia,
- alapozó terápia,
- Ayres terápia, stb...

A fejlesztő foglalkozások megszervezése

Mi történik a szakértői vélemény kiállítását követően?

- A fejlesztés megszervezése a szakértői vélemény különleges bánásmód keretében történő ellátásra vonatkozó javaslata alapján.
- Kapcsolatfelvétel a szülővel/gondviselővel, intézménnyel.
- Állapotmegismerésen alapuló egyéni fejlesztési terv készítése.
- Terápiás ellátás.
- Tanácsadás a szülő, gyám, nevelőszülő, a gyermekkel foglalkozó feladatellátási hely szakalkalmazottai részére.
- A gyermek fejlesztésének értékelése a fejlesztési év végén.
- Felülvizsgálat megszervezése, elvégzése.
- Utókövetés.

A járási pedagógiai szakszolgálati tagintézmények a gyermekek szakértői véleményében foglaltak alapján szervezik meg a korai fejlesztést. A IV. „Javasolt intézkedések” rész tartalmazza a korai fejlesztés tartalmi elemeit, heti időkeretét, helyszínének kijelölését.

A szakértői vélemény megérkezését követően a gyermek fejlesztését végző szakember felveszi a kapcsolatot a szülőkkel, első találkozásra, ismerkedésre hívja őket a gyermekkel együtt a tagintézménybe. A szülőknek ilyenkor lehetősége nyílik megismerni a szakembert/szakembereket, akik gyermekük fejlesztésében részt vesznek, tájékozódni a korai fejlesztés rendszeréről, lehetőségeikről, kötelezettségeikről, a fejlesztés helyszínéről valamint megfogalmazhatják kérdéseiket. A szakembereknek

jó alkalom ez a kötetlen ismerkedés arra, hogy képet kapjanak a gyermek fejlettségi szintjéről, kapcsolatteremtő készségéről, az egész családról. Ekkor kerül sor a fejlesztő foglalkozások időpontjának megbeszélésére is.

A fejlesztő foglalkozások megvalósulása

A foglalkozások a szakértői véleményben meghatározott helyszínen, óraszámban és szakmai tartalommal valósulnak meg a gyermek lakhelyéhez legközelebb eső szakszolgálati tagintézményben. A szülő számára kötelezettség, hogy gyermeke számára biztosítsa a fejlesztő foglalkozásokon való részvételt. Ennek elmulasztása a gyermekjóléti szolgálat értesítését vonja maga után, ahonnan szociális szakemberek keresik fel a családot, segítenek kiküszöbölni az esetleges hátráltató tényezőket. A hiányzást a szülő orvosi igazolással, kórházi zárójelentéssel tudja igazolni.

A gyermekek fejlesztésére egyéni fejlesztési terv elkészítése alapján kerül sor, melybe betekintést kap a szülő is. A fejlődésről írásban a szakember a fejlesztési év végén készít értékelést, melynek egy példányát a szülő megkapja. A gyermek felülvizsgálatának kezdeményezése az ellátást biztosító tagintézmény, a megszervezése és elvégzése a Megyei szakértői Bizottság feladata.

Egyéb szolgáltatások, programok

A korai fejlesztés egyik kiemelt célja a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának elősegítése. A tagintézmények számos szolgáltatást, programlehetőséget nyújtanak e cél megvalósítása érdekében a szülőknek, ehhez igyekeznek megragadni pályázati forrásokat is.

Főbb programjaink:

- családi nap a tagintézményben,
- családi nap strandon,
- kutyaterápiás bemutató,
- vízhez szoktatás projekt,
- konzultációs lehetőség biztosítása különböző szakemberekkel: pszichológus, logopédus, speciális végzettségű gyógypedagógusok (szurdopedagógia, tiflopedagógia, szomatopedagógia, autizmus spektrumzavarok pedagógiája szakos gyógypedagógus) konduktor stb.
- szülők/gyámok részvétele konferenciákon, kerekasztal megbeszéléseken.

D) Kitekintés a korai fejlesztést követő időszakra

A Megyei Szakértői Bizottság szakértői véleményében a korai fejlesztést követő időszakra, az intézményes nevelésre vonatkozóan javaslatot tesz.

A javaslat lehetőségei:

1. Óvodai nevelés
 - integrált keretek között: többségi óvodában,
 - szegregált keretek között: speciális óvodában.
2. Fejlesztő nevelés-oktatás: súlyos és halmozott fogyatékkal járó fejlődésbeli eltérés esetén.

A korai fejlesztést végző szakemberek részéről utókövetés valósul meg, figyelemmel kísérik kis klienseik útját a szakszolgálati ellátást követően.

Irodalomjegyzék

- Torda Á. – Nagyné Réz I. (2015) Alapprotokoll a pedagógiai szakszolgálati tevékenységekhez, Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest
- Kereki J. – Szvatkó A. (2015) A koragyermekkorai intervenció, valamint a gyógykezelési tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás szakszolgálati protokollja, Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest
- Folyamatok leírásának kézikönyve (2018) Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat. Szolnok.

Törvények, rendeletek

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

Mellékletek

Mellékletek jegyzéke

Szakértői vélemény iránti kérelem 1. sz. melléklet a 15/2013. (II.26.) EMMI rendelethez

Orvosi adatlap szakértői vizsgálat során a gyermek fejlettségi szintjének megítéléséhez 5 éves kor alatt

1. sz. melléklet a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelethez**SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY IRÁNTI KÉRELEM**

1. A GYERMEK, A TANULÓ SZEMÉLYI ADATAI:		
Név:		
Lakcíme/tartózkodási helye:		
ir.sz.	(település)	(utca, hsz.)
Születési hely:		Születési dátum (év, hó, nap):
Anyja neve:		Telefon:
Lakcíme/tartózkodási helye		E-mail:
..... ir.sz.		
..... (település)		(utca, hsz.)
.....		
Apja neve:		Telefon:
Lakcíme/tartózkodási helye		E-mail:
..... ir.sz.		
..... (település)		(utca, hsz.)
Gondviselő neve:		
Címe:		
Ha a gyermek, a tanuló állami nevelésben részesül, törzsszáma:		
2. A GYERMEK NEVELÉSÉT, OKTATÁSÁT ELLÁTÓ KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNY ADATAI:		
Intézmény neve:		Intézmény címe:
Település:		Irányítószám:
Utca, házszám:		OM azonosító:
Telefon:		E-mail:

3. A GYERMEK, A TANULÓ EDDIGI INTÉZMÉNYES FEJLESZTÉSE, NEVELÉSE, OKTATÁSA	
3.1. PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLATOK	
Nevelési tanácsadás keretében részesült-e vizsgálatban, fejlesztésben?	Igen - nem.
Ha	A vizsgálatot, a fejlesztést végző nevelési tanácsadást ellátó intézmény neve, címe, elérhetőségei:
igen	A vizsgálat időpontja, irányultsága (ha szakvélemény/szakértői vélemény már készült a gyermekről/tanulóról, annak másolata a kérelem mellékelteként csatolandó. A rovatot csak abban az esetben kell kitölteni, ha a szakértői vélemény nem áll rendelkezésre):
	A fejlesztés időtartama, irányultsága, eredményei, tapasztalatai (a rendelkezésre álló pedagógiai vélemény csatolandó):
Részesült/részesül-e a gyermek egyéb ellátásban (pl: korai fejlesztés, logopédiai ellátás)?	Igen - nem.
Ha	Az ellátás formája, annak kezdete:
igen	rendszeressége, irányultsága:
	A fejlesztés eredményei, tapasztalatai:
3.2. ÓVODA	
Óvodába járt: Igen/Nem	Ha igen, annak időtartama: év hónaptól ... év hónapig
Óvodába jár: Igen/Nem	Ha igen, mennyi idő óta? év hónaptól
Jelzett-e az óvoda a gyermek fejlődésével kapcsolatban problémát? Igen/Nem	Ha igen, mit:

3.3. ISKOLA						
A tanuló az iskolában						
Tanév	év-folyam	Hi-ányzás nap/tanév	az alábbi tanórán kívüli foglalkozáson vett részt	egyéni fejlesztésben részesült (fejlesztési terület, átlag óra/hó)	Az írás-olvasás tanításának alkalmazott mód-szere tankönyve	
/						
/						
/						
/						
4. A GYERMEK, TANULÓ JELLEMZÉSE:						
Megjelenés, testi fejlettség, a gyermek egészségi állapotával kapcsolatos megfigyelések, információk:						
Társas viselkedés (kapcsolata társakkal, felnőttel, tanulási időben, szabadidőben):						
Temperamentuma (pl.: kiegyensúlyozottság, lobbanékonyság, önbizalom, közlékenység, zárkózottság):						
Érzelmei (pl.: intenzitás, mélység, tartósság):						
Kedvelt tevékenységei, játéakai, szabadidős szervezett foglalkozásai (szakkör, sport, stb.):						
A gyermek, a tanuló erősségei (pl.: készségek, magatartásának kedvező vonásai):						
Tanulási jellemzők (nyelvi kompetencia, kognitív képességek, mozgás), tanulási motiváció és tanulmányi feladatok végzése:						
Az iskolai fejlesztés során óvodai fejlesztő programban, képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítésben részesült: igen - nem						
Ha igen:/..... nevelési év/ tanév hónaptól/..... nevelési év tanév hónapig / jelenleg is						
Az iskolai fejlesztés tapasztalatai, eredményei, az eredménytelenségének okai, a nehézséget okozó területek, a tapasztalt tünetek részletezése (a tanító, az osztályfőnök véleménye alapján):						

Otthoni tanulási körülmények (időtartama, segítségnyújtás a szülő vagy egyéb családtag részéről, a gyermek tanulási magatartása, motivációja (szeret-e tanulni, stb.):
A család rendszeres nyelvhasználata: ☐ magyar ☐ nem magyar, nyelvű ☐ kétnyelvű, nyelvű
Viselkedése, önálló teljesítménye a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon:
A szakértői bizottság általi vizsgálat kérésének, a javaslat elkészítésének indokai, a vizsgálattal szembeni elvárások (a pedagógus/ a pedagógusközösség tapasztalatai alapján történő indoklás a vizsgálat szükségességéről):
A szülők részéről fontosnak tartott - a vizsgálat kérésével összefüggő - egyéb információk:
Az óvoda, az iskola részéről a kérelem kitöltésében közreműködő, a vizsgálatok eredményeinek lehetséges következményeiről, a szülőnek a vizsgálattal és annak megállapításaival kapcsolatos jogairól tájékoztatást nyújtó pedagógus neve, beosztása:
Szülői nyilatkozat A szakértői bizottság vizsgálatának előkészítéséhez, megszervezéséhez Kérem, hogy gyermekem vizsgálata során az alábbi anyanyelvi sajátosságait vegyék figyelembe: A szakértői vizsgálaton való megjelenést javasló intézménytől a vizsgálatok eredményeinek lehetséges következményeiről, a vizsgálattal, és a vizsgálat alapján elkészülő szakértői vélemény megállapításaival kapcsolatos jogaimról és kötelezettségeimről tájékoztatást kaptam. Kérem az óvoda, iskola vezetőjét, hogy gyermekem vizsgálatára irányuló kérelmet a szakértői bizottsághoz továbbítsa. Kelt: szülő(k) aláírása

Szülői nyilatkozat

a gyermek, a tanuló halmozottan hátrányos helyzetéről

Nyilatkozom arról, hogy gyermekem halmozottan hátrányos helyzetű.

Tájékoztatást kaptam arról, hogy mivel gyermekem esetében első alkalommal kerül sor a szakértői bizottság által végzett vizsgálatra, az Oktatási Hivatal által kijelölt szakszolgálati-esélyegyenlőségi szakértő jelenlétét írja elő a vonatkozó jogszabály. Az általam aláírt vizsgálat iránti kérelmet ezért a vizsgálatot kezdeményező intézmény egyidejűleg az Oktatási Hivatal részére is köteles megküldeni. E kötelezettséget abban az esetben nem kell teljesítenie, ha a szülő ennek törlését kéri. Élve a jogszabályban biztosított szülői döntési jogommal, kijelentem, hogy

- a) a vizsgálaton az esélyegyenlőségi szakértő jelenlétét kérem;
- b) a vizsgálaton az esélyegyenlőségi szakértő jelenlétét nem kérem.

Kelt:

.....
szülő(k) aláírása

Statisztikai célú önkéntes szülői nyilatkozat

a gyermek, a tanuló nemzetiségi hovatartozásáról (kitöltése nem kötelező)

Nyilatkozom arról, hogy gyermekem nemzetiségű.

Kelt:

.....
szülő(k) aláírása

Orvosi adatlap szakértői vizsgálat során a gyermek fejlettségi szintjének megítéléséhez 5 éves kor alatt

Személyi adatok			
Gyermek neve:			
Születési ideje:	év. hó. nap:	Helye:	
TAJ száma:		Anyja neve:	
Lakcíme/tartózkodási helye:	_____ irányítószám: _____ _____ (település) _____ (utca, házszám)		
ANAMNÉZIS			
1. Családi anamnézis (pozitív +, negatív -)			
Ideg- elmebetegség		Alkoholizmus, drog-függőség	
Mentális retardatio		Érzékszervi károsodás	
Tanulási akadályozottság		Egyéb jelentős mentális betegség	
Pszichomotoros és mentális fejlődést veszélyeztető környezeti tényező (a megfelelő aláhúzendő)			
Nincs	Van, éspedig		
2. Prenatális anamnézis			
Terhesség alatt károsító tényező (a megfelelő aláhúzendő)	volt: éspedig:	nem volt:	
Terhesség gondozott / nem gondozott (a megfelelő aláhúzendő)			
3. Újszülöttkori anamnézis (aláhúzással kérnénk jelölni)			
A terhesség lefolyása	Normális	Veszélyeztetett	Szövődményes
Gesztációs hetek	_____	Születési súly:	_____ gramm
Apgar:	_____ / 1, _____ / 5	Születési hossz:	_____ cm
		Fejkörfogat:	_____ cm

A szülés módja:	Normál fejvégű	Normál far-fekvése	Normál iker		
Komplikált:	Császármetszés	Fogó	Vákum		
Szülési sérülés:	Nem történt	Történt			
Újraélesztés:	Nem történt	Történt			
Újszülöttkori betegségek:	Gépi lélegeztetést igénylő légzészavar	Sárgaság	Hypoglikémia		
	Neurológiai kórjelek	Egyéb (pl.: ismert szindróma): _____			
Újszülöttkori szűrővizsgálatok:	Anyagcsere	Nem történt	Normál	Kóros	
	Csípő	Nem történt	Normál	Kóros	
	Hallás	Nem történt	Normál	Kóros	
4. Anamnézis csecsemő- és kisgyermekkorban, krónikus betegség, vagy állapot miatti gondozás, fejlesztés adatai (ismert +, nem ismert -)					
Állapot	Diagnózis (BNO)	Történt-e speciális ellátás	Állapot	Diagnózis (BNO)	Történt-e speciális ellátás
Eszméletvesztéssel, görcsrel járó állapot			Látáskárosodás Halláskárosodás		
Központi idegrendszer egyéb betegsége			Krónikus betegség		
Pszichomotoros / mentális fejlődési zavar			Egyéb (pl.: baleset, műtét, kromoszóma rendellenesség, anyagcserezavar)		

Jelen fizikális státusz leírása: _____

Dátum: _____

gyermekorvos

KIADVÁNY SZÜLŐKNEK